

türkiye'nin ulaşım sistemindeki anarşi ve nedeni

tnşaat Mühendisleri Odasınınca düzenlenen "Türkiye ulaşımının ekonomik politiği" konulu konferansta bugün Türkiye ulaşım sistemine anarşik, israfçı, bilim dışı bir yapının egemen olduğu öne sürülmüş; karayollarında en lüks Amerikan arabaları ile binlerce yıl öncesinin taşıt araçlarının, kağı, at arabası ve eşeklerin insan ve hizmet taşıdıkları ifade edilmiştir.

Konferansçı İnş.Yük.Müh. Dr. Sedat Özkol, demiryollarımız çürümeye bırakılırken özel oto sahipleri için park alanları tahsis edildiğini, asma köprüler yapıldığını ve şehirlerin özel otoculuğa göre

tanzim edildiğini belirtmiş, "ve bu arada özellikle kış aylarında ulaşılabilen binlerce dağ ve orman köyü var. Bu köylerde yaşayan halkımız çok kereler en zaruri malzeme ve hizmetlerden yoksundurlar. Her yıl binlerce köy çocuğu ulaşım sızlıktan, doktorsuzluktan ve ilaçsızlıktan ölüp gidiyor" demmiştir.

Trafik kazaları bakımından en baş sırada geldiğimizi, büyük şehirlerin özel otolar tarafından tıkanmış durumda bulunduğunu ve yürümek için değil, soluk almak için bile boş yer bulunmadığını belirten Dr. Özkol, bütün bu disiplin sızlığın ve düzensizliğin nedenlerini şöyle sıralamıştır:

Bu konuya iki türlü yaklaşım yapılabilir. Bilimsel ve bilim dışı yaklaşım. Bilim dışı yaklaşıma göre, ulaşım sistemindeki bozukluğun nedenleri Türkiye'nin fakirliğidir, kaynaklarının yetersizliği; bozukluk, "modernleşme"nin kaçınılmaz ve katlanılabilecek faturasıdır. Ülke geliştikçe ulaşım sistemi de gelişecektir. Özel oto sahipliği modern bir kurumdur ve özel oto bir tüketim aracı değil bir üretim aracıdır. Kişilerin tüketim taleplerine müdahale "özgür" toplumlar için söz konusu olamaz, vb..

Oysa, bilimsel yaklaşım ulaşım sistemindeki bozukluğu bir yazgı gibi almaz. Bu bozukluğun nedenlerini arar ve şu soruları sorar: Bugün Türkiye fakirse neden fakirdir? Gerçekte kim fakir kim zengindir? Toplumun bir kesimi sefalet koşulları içinde yaşarken bir başka kesimi hangi objektif gerçeklerle lüks tüketiminde bulunabilmektedir? Bugün Türkiye 'ye' egemen olan sosyo-eko-

nomik sistemle ulaşım sistemi arasındaki ilişki nedir? Türkiye'de hangi sınıf ve zümreler ulaşımın bugünkü yapısının devamından yanadırlar? Kendi tarihimizin bugünkü ulaşım sistemi üzerindeki "belirleyici" koşulları nelerdir? Çağımızda halk kitleleri yararına olan bir ulaşım sistemi ne şekilde tanımlanabilir? Türkiye'nin bugünkü yapısı içinde böyle bir ulaşım sistemini gerçekleştirmek mümkün müdür?

İşte bu ve bunun gibi temel sorulara verilen cevaplar Türkiye ulaşımındaki anarşi, düzensizlik ve geriliği açıklamaya yeterli olur ve görülür ki ülkenin sosyo-ekonomik yapısı ile ulaşım sistemi arasında diyalektik bir ilişki vardır. Ve hiç değilse son tahlilde ulaşım sistemiyle bu sisteme özgü bütün yapısal bozuklukları belirleyen de Türkiye'ye egemen olan toplumsal düzendir. Diğer bir deyişle sosyo-ekonomik düzenin geriliği ve bozukluğudur ulaşım sisteminin bozukluğunu belirleyen. Peki bu bozuk ve geri sosyo-ekonomik düzen nedir?

DÜZENİN TANIMLANMASI

En kısa tanımlanmasıyla uluslararası finans kapitalle yerli finans kapitalin yine yerli tefeci bezirgan sınıflarla oluşturduğu bir egemenlik ittifakıyla karşı karşıyadır Türkiye. Başka bir deyişle ülkemiz kapitalizm öncesinin kalıntılarını tasfiye edemedi, sanayi kapitalizmini gerçekleştiremeden kapitalizmin tekeli aşamasıyla karşı karşıya bulmuştur kendisini ve hepimizin bildiği gibi tekeli kapitalizm yaratıcı ve dinamik tüm özelliklerini yitirmiş, üretici güçlerin ve toplumun gelişimini engelleyen asalak, mürteci ve cançekişen kapitalizmdir. Ve günümüz koşullarında bu sistemin kapsamı içinde kaldığına sisteme dinamizm ve yaratıcılık kazandırılması olanağı da kesinlikle kalmamıştır artık.

0 halde çözüm nedir?

ÇÖZÜM YOLU

Bilim, çözümü gerçekleştirmek için düzenin değişmesi gerektiğini en duru bir şekilde ortaya koyuyor. Yeni düzenden anlaşılacak halk kitlelerinin çıkarlarını gözeterek ve merkezi bilimsel bir planlama yoluyla ulaşım sistemini de düzenleyen gerçekten demokratik bir düzendir. Bu düzenin gerçekleşmesi yolu ise, halkımızla birlikte bu halkın bir kesimini oluşturan teknik elemanların bağımsızlık ve demokrasi mücadelesinin başarıya ulaşmasından geçiyor.